

The copyright © of this thesis belongs to its rightful author and/or other copyright owner. Copies can be accessed and downloaded for non-commercial or learning purposes without any charge and permission. The thesis cannot be reproduced or quoted as a whole without the permission from its rightful owner. No alteration or changes in format is allowed without permission from its rightful owner.



**PERANAN PENGETAHUAN KESELAMATAN SEBAGAI MEDIATOR DALAM
HUBUNGAN AMALAN PENGURUSAN KESELAMATAN DENGAN GELAGAT
KESELAMATAN DALAM KALANGAN PEKERJA PERKHIDMATAN
SOKONGAN HOSPITAL KANGAR SEMASA KRISIS PANDEMIK COVID-19**



Tesis diserahkan kepada
Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan
Universiti Utara Malaysia
bagi memenuhi sebahagian keperluan Sarjana Sains
(Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan)



**Pusat Pengajian Pengurusan
Perniagaan**

SCHOOL OF BUSINESS MANAGEMENT

Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PENYELIDIKAN
(Certification of Research Paper)

Saya, mengaku bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certified that)

MOHAMMAD FAIZAN BIN ZAINAL ABIDIN (823287)

Calon untuk Ijazah Sarjana
(Candidate for the degree of)

MASTER OF SCIENCE (OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH MANAGEMENT)

telah mengemukakan kertas penyelidikan yang bertajuk
(has presented his/her research paper of the following title)

**PERANAN PENGETAHUAN KESELAMATAN SEBAGAI MEDIATOR DALAM HUBUNGAN
AMALAN PENGURUSAN KESELAMATAN DENGAN GELAGAT KESELAMATAN
DALAM KALANGAN PEKERJA PERKHIDMATAN SOKONGAN
HOSPITAL KANGAR SEMASA PANDEMIK COVID-19**

Seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas penyelidikan
(as it appears on the title page and front cover of the research paper)

Bahawa kertas penyelidikan tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.

(that the research paper acceptable in the form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the research paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor)

PROF. MADYA DR. FADZLI SHAH BIN ABD AZIZ

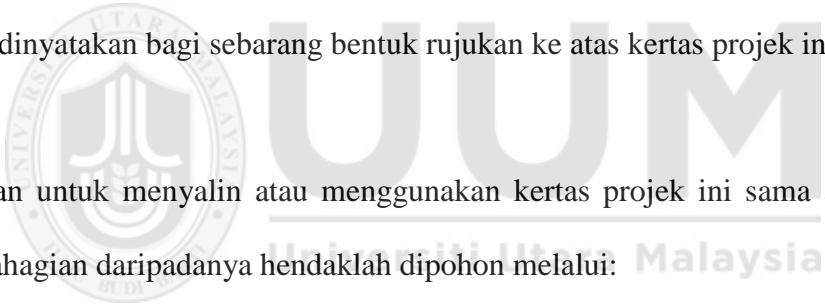
Tandatangan
(Signature)

Tarikh
(Date)

17 DISEMBER 2020

KEBENARAN MERUJUK

Kertas projek penyelidikan ini dikemukakan sebagai memenuhi keperluan bagi pengijazahan program sarjana Universiti Utara Malaysia, Sintok, Kedah Darul Aman. Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan UUM mempamerkan sebagai bahan rujukan umum. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan akademik adalah dibolehkan dengan kebenaran penyelia projek iaitu Dr. Fadzli Shah Abd. Aziz. Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan komersil adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penulis dan UUM perlulah dinyatakan bagi sebarang bentuk rujukan ke atas kertas projek ini.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan kertas projek ini sama ada keseluruhan atau sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui: 

Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan

Universiti Utara Malaysia

06100, Sintok

Kedah Darul Aman

ABSTRAK

Amalan pengurusan keselamatan, pengetahuan keselamatan dan prestasi keselamatan merupakan antara peranan yang penting dalam membangunkan budaya kerja selamat di tempat kerja. Kajian ini bertujuan untuk menguji hubungan antara amalan pengurusan keselamatan, pengetahuan keselamatan dan prestasi keselamatan. Kajian kuantitatif ini melibatkan seramai 190 responden di mana borang soal selidik telah diedarkan kepada pekerja syarikat perkhidmatan sokongan hospital (HSS) di Hospital Kangar. *Statistic Package for Social Science (SPSS)* versi 25 telah digunakan untuk menganalisa data-data kajian ini. Analisis deskriptif menunjukkan tahap amalan pengurusan keselamatan yang diamalkan oleh HSS adalah pada tahap sederhana manakala tahap prestasi keselamatan dan pengetahuan keselamatan di kalangan pekerja syarikat HSS adalah tinggi. Analisis korelasi dan regresi pula menunjukkan latihan keselamatan, penglibatan kakitangan dan dasar mempromosi keselamatan hubungan yang signifikan. Peranan pengetahuan keselamatan sebagai mediator didalam hubungan antara amalan pengurusan keselamatan dengan prestasi keselamatan dapat disimpulkan memberi kesan yang signifikan. Peranan majikan perlu lebih mantap dalam menguatkuasakan peraturan dan undang-undang kepada pekerja di syarikat HSS. Hubungan antara majikan dan pekerja juga memerlukan toleransi dan ia akan menjamin kepada pencapaian matlamat keselamatan dan kesihatan pekerjaan syarikat. Kertas kajian ini turut membincangkan hasil dapatan kajian, limitasi kajian dan cadangan untuk kajian lanjutan.

Kata Kunci : Amalan Pengurusan Keselamatan, Pengetahuan Keselamatan, Prestasi Keselamatan, Perkhidmatan Sokongan Hospital, Mediator

ABSTRACT

Safety management practices, safety knowledge and safety performance are among the important roles in developing a safe work culture in the workplace. This study aims to test the relationship between safety management practices, safety knowledge and safety performance. This quantitative study involved a total of 190 respondents where questionnaires were distributed to employees of the hospital support services company (HSS) at Kangar Hospital. Statistical package for social science (SPSS) version 25 was used to analyze the data of this study. Descriptive analysis shows that the level of security management practices practiced by HSS is at a moderate level while the level of safety performance and safety knowledge among employees of HSS companies is high. Correlation and regression analysis, on the other hand, show that security training, staff involvement and policies promote significant relationship security. The role of safety knowledge as a mediator in the relationship between security management practices and safety performance can be concluded to have a significant impact. The role of employers needs to be more robust in enforcing rules and regulations to employees in HSS companies. Relationships between employers and employees also require tolerance and it will guarantee the achievement of company health and occupational safety goals. This research paper also discusses the findings of the study, the limitations of the study and recommendations for further study.

Keywords: Safety Management Practices, Safety Knowledge, Safety Performance, Hospital Support Services, Mediator.

PENGHARGAAN

Bismilahirrahmanirrahim..... (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)

Segala puji bagi Allah yang telah memberikan saya ruang dan peluang untuk saya menyiapkan tesis ini dengan jayanya dengan penuh rintangan dan dugaan. Segala kekuatan, kesabaran dan keupayaan telah saya curahkan dalam menyiapkan tesis ini. Ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada semua pihak yang telah banyak menghulurkan sokongan, bantuan, kerjasama dan nasihat sama ada secara langsung atau tidak di dalam menjayakan kajian ini. Penghargaan ini saya tujukan khusus untuk Profesor Madya Dr. Fadzli Shah b. Abd Aziz , selaku Penyelia Projek Sarjana ini di atas bimbingan, nasihat dan tunjuk ajar yang membina sepanjang proses pelaksanaan projek dan penulisan ini dilakukan serta kepada Profesor Madya Dr. Mohd Faizal bin Mohd Isa yang telah banyak membantu dalam memberikan maklumat berkaitan projek ini. Tidak dilupakan kepada rakan-rakan seperjuangan di dalam program Sarjana Sains Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan, kalian memang terbaik!.Tidak lupa juga kepada rakan – rakan setugas di Jabatan Kecemasan dan Trauma, Hospital Tuanku Fauziah, Kangar. Akhir sekali, saya ingin merakamkan jutaan terima kasih yang tidak terhingga kepada bapa saya (Allyarham) Haji Zainal Abidin Bin Ishak dan ibu saya Hajah Apipah Binti Mohd Yusoff, bidadari saya, Hajah Idasuraya Binti Ismail serta kedua ibabapa mertua iaitu; Sepiah Binti Hashim dan Ismail Bin Saari yang selama ini banyak berkorban masa dan memahami tuntutan diri saya untuk menyiapkan tesis ini serta sepanjang tempoh pengajian Master OSHM.

Sekian.

ISI KANDUNGAN

PERAKUAN KERTAS KERJA	i
KEBENARAN MERUJUK.....	ii
ABSTRAK	iii
PENGHARGAAN	v
SENARAI ISI KANDUNGAN.....	vi
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xiv
SENARAI SINGKATAN PERKATAAN	xvi

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan	1
1.1 Pendahuluan.....	1
1.2 Latar Belakang Kajian	4
1.3 Penyataan Masalah	6
1.4 Objektif Kajian	10
1.5 Persoalan Kajian	11
1.6 Kepentingan Kajian.....	11
1.7 Skop Kajian.....	12
1.8 Definisi Istilah Dan Pengoperasian.....	12
1.8.1 Perkhidmatan Sokongan Hospital (HSS)	12
1.8.2 Responden.....	13
1.8.3 Amalan Pengurusan Keselamatan.....	13
1.8.4 Prestasi Keselamatan.....	13
1.8.4.A) Pematuhan Keselamatan.....	13
1.8.4.B) Penyertaan Keselamatan.....	14
1.8.5 Pengetahuan Keselamatan.....	14
1.8.6 Pendemik Covid-19.....	14
1.9 Organisasi Tesis.....	14

BAB 2

KAJIAN LITERATUR

2.1	Pengenalan.....	16
2.2	Prestasi Keselamatan.....	16
	2.2.1 Pematuhan Keselamatan.....	18
	2.2.2 Penyertaan Keselamatan.....	19
2.3	Amalan Pengurusan Keselamatan.....	19
	2.3.1 Latihan Keselamatan.....	20
	2.3.2 Penglibatan Kakitangan.....	21
	2.3.3 Komitmen Pengurusan.....	22
	2.3.4 Komunikasi dan Maklumbalas Keselamatan.....	23
	2.3.5 Dasar Promosi Keselamatan.....	24
	2.3.6 Peraturan dan Prosedur Keselamatan.....	25
2.4	Pengetahuan Keselamatan.....	26
2.5	Kerangka Kajian.....	26
	2.5.1 Kerangka Teoritikal.....	27
2.6	Hipotesis Kajian.....	28
2.7	Rumusan.....	28

BAB 3

METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan.....	29
3.2	Reka Bentuk Kajian.....	29
	3.2.1 Populasi.....	30
	3.2.2 Saiz Pensampelan.....	31
3.3	Definisi Operasional.....	33
	3.3.1 Amalan Pengurusan Keselamatan.....	33
	3.3.2 Pengetahuan Keselamatan.....	34
	3.3.3 Gelagat Keselamatan.....	34
3.4	Pembangunan Instrumen Kajian.....	35

3.4.1	Item Komitmen Keselamatan.....	36
3.4.2	Item Penglibatan Kakitangan.....	37
3.4.3	Item Peraturan dan Prosedur Keselamatan.....	38
3.4.4	Item Latihan Keselamatan.....	39
3.4.5	Item Dasar Promosi Keselamatan.....	40
3.4.6	Item Komunikasi dan Maklumbalas Keselamatan.....	41
3.4.7	Item Pengetahuan Keselamatan.....	42
3.4.8	Item Pematuhan Keselamatan.....	43
3.4.9	Item Penyertaan Keselamatan.....	44
3.5	Borang Soal Selidik.....	45
3.5.1	Kaedah Terjemahan.....	47
3.5.2	Kesahan Pakar Atas Kandungan Instrumen.....	47
3.6	Pengumpulan Data.....	48
3.6.1	Kerangka Persampelan.....	49
3.6.2	Prosedur Pengumpulan Data.....	50
3.6.3	Teknik Analisa Data.....	50
3.7	Kajian Rintis	51
3.8	Teknik Penganalisaan Data.....	53
3.8.1	Analisa Deskriptif Pembolehubah.....	53
3.8.2	Analisa Inferensi.....	54
3.8.3	Analisa Regresi.....	55
3.9	Rumusan.....	55

BAB 4

PENEMUAN DATA DAN PERBINCANGAN

4.1	Pengenalan.....	56
4.2	Pemprosesan dan Pemeriksaan Data.....	56
4.2.1	Semakan Data.....	57
4.2.2	Ujian Normaliti.....	57
4.2.3	Ujian Lineariti.....	63
4.2.4	Ujian Multikolineariti.....	68

4.3	Analisa Kebolehpercayaan.....	70
4.4	Profil Demografik.....	71
4.4.1	Analisis Frekuensi.....	72
4.5	Analisi Deskriptif.....	76
4.5.1	Analisis Deskriptif Min Pemboleh Ubah.....	76
4.6	Analisis Inferensi.....	77
4.7	Analisis Regresi.....	80
4.8	Kesimpulan.....	82

BAB 5

PERBINCANGAN, CADANGAN DAN RUMUSAN

5.1	Pengenalan.....	83
5.2	Ringkasan Kajian.....	83
5.3	Perbincangan Hasil Dapatan.....	84
5.3.1	Menilai Persepsi Prestasi Keselamatan Dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital.....	84
5.3.1	Menilai Persepsi Prestasi Keselamatan Dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital.....	84
5.3.2	Menilai Persepsi Amalan Pengurusan Keselamatan Dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital.....	85
5.3.2	Menilai Persepsi Amalan Pengurusan Keselamatan Dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital.....	85
5.3.3	Menilai Persepsi Pengetahuan Keselamatan Dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital.....	86
5.3.4	Menilai Hubungan Amalan Pengurusan Keselamatan Dengan Prestasi Keselamatan.....	87
5.3.5	Mengenalpasti Hubungan Amalan Pengurusan Keselamatan Dengan Pengetahuan Keselamatan.....	87
5.3.6	Memeriksa Peranan Pengetahuan Keselamatan Sebagai Mediator Dalam Hubungan Amalan Pengurusan Keselamatan Dengan Prestasi Keselamatan.....	88
5.4	Implikasi Kajian.....	89

5.4.1 Implikasi Praktikal.....	89
5.5 Cadangan Penambahbaikan dan Kajian Lanjutan.....	90
5.6 Limitasi Kajian.....	91
5.7 Kesimpulan.....	91
Rujukan.....	93
Lampiran.....	100



Senarai Jadual

Jadual 1.1: Statistik Kemalangan Pekerjaan Negara bagi tahun 2015 hingga 2018	4
Jadual 1.2: Kekerapan Relatif Kemalangan dilaporkan bagi tahun 2014 hingga 2018	7
Jadual 3.1: Taburan pekerja Edgenta Mediserve Sdn Bhd	30
Jadual 3.2: Krejcie & Morgan (1970)	31
Jadual 3.3: Jadual Pemilihan Nombor Rawak	32
Jadual 3.4: Komitmen Pengurusan (mengandungi 9 item yang diadaptasi dari Cheyne et al. (1998))	36
Jadual 3.5: Penglibatan Kakitangan (mengandungi 5 item yang diadaptasi dari Coyle et al. (1995))	37
Jadual 3.6: Komunikasi dan Maklumbalas Keselamatan (mengandungi 4 item yang diadaptasi Glendon & Litherland (2001)).	38
Jadual 3.7: Latihan keselamatan (mengandungi 6 item yang diadaptasi dari Cheyne & Cox (2000)).	39
Jadual 3.8: Dasar Promosi Keselamatan (mengandungi 5 item yang diadaptasi Neal et al. (2000))	40
Jadual 3.9: Komunikasi dan Maklumbalas Keselamatan (mengandungi 5 item	41

yang diadaptasi dari Flin et al. (2000).

Jadual 3.10: Pengetahuan Keselamatan (mengandungi 6 item yang diadaptasi dari Varonen & Mattila (2000)	42
Jadual 3.11: Pematuhan Keselamatan (mengandungi 7 item yang diadaptasi dari William son et al. (1997).	43
Jadual 3.12: Penyertaan Keselamatan (mengandungi 5 item yang diadaptasi dari Zohar (1980)	44
Jadual 3.13: Taburan pembahagian untuk soal selidik sejauhmana persoalan yang timbul didalam pernyataan permasalahan pada kajian “Peranan Pengetahuan Keselamatan Sebagai Mediator Dalam Hubungan Amalan Pengurusan Keselamatan Dengan Gelagat Keselamatan dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital Kangar Semasa Krisis Pendemik Covid-19”	47
Jadual 3.14: Hasil dapatan ujian kebolehpercayaan (pekali Cronbach Alpha)	52
Jadual 3.15: Julat Skor Min dan Skala Persepsi Keselarian	54
Jadual 3.16: Ukuran Nilai ‘r’ dan Persepsi bagi Ujian Korelasi	54
Jadual 4.1: Jumlah Soal Selidik Yang Diedarkan Dan Diterima Kembali Dari Responden	56
Jadual 4.2: Analisis Normaliti Pembolehubah Kajian	58

Jadual 4.3: Nilai Tolerance dan Variance Inflated Factor (VIF)	69
Jadual 4.4: Hasil dapatan nilai ‘Cronbach’s Alpha’ bagi item Amalan Pengurusan Keselamatan, Prestasi Keselamatan dan Pengetahuan Keselamatan	70
Jadual 4.5: Analisis Frekuensi Demografik Responden	72
Jadual 4.6: Nilai Min dan Sisih Piawai bagi Pemboleh Ubah Bersandar dan Tidak Bersandar	76
Jadual 4.7: Hasil dapatan Analisi Korelasi (Pearson)	78
Jadual 4.8: Analisis Regresi antara Amalan Pengurusan Keselamatan dengan Prestasi Keselamatan dan Mediator Pengetahuan Keselamatan	80



Senarai Rajah

Rajah 2.1: Kerangka Kajian “Peranan Pengetahuan Keselamatan Sebagai Mediator Dalam Hubungan Amalan Pengurusan Keselamatan Dengan Gelagat Keselamatan dalam Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital Kangar Semasa Krisis Pendemik Covid-19”	27
Rajah 3.1: Pemarkahan skala Format Likert	48
Rajah 4.1: Histogram bagi Pembolehubah Komitmen Pengurusan	59
Rajah 4.2: Histogram bagi Pembolehubah Latihan Keselamatan	59
Rajah 4.3: Histogram bagi Pembolehubah Penglibatan Kakitangan	60
Rajah 4.4: Histogram bagi Pembolehubah Komunikasi dan Maklumbalas Keselamatan	60
Rajah 4.5: Histogram bagi Pembolehubah Peraturan & Prosedur Keselamatan	61
Rajah 4.6: Histogram bagi Pembolehubah Dasar Promosi Keselamatan	61
Rajah 4.7: Histogram bagi Pembolehubah Pematuhan Keselamatan Pekerjaan	62
Rajah 4.8: Histogram bagi Pembolehubah Penyertaan Keselamatan Pekerjaan	62
Rajah 4.9: Histogram bagi Pembolehubah Pengetahuan Keselamatan	63
Rajah 4.10: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Komitmen Pengurusan	64

Rajah 4.11: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Latihan Keselamatan	64
Rajah 4.12: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Penglibatan Kakitangan	65
Rajah 4.13: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Komunikasi dan Maklumbalas Keselamatan	65
Rajah 4.14: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Peraturan dan Prosedur Keselamatan	66
Rajah 4.15: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Dasar Mempromosikan Keselamatan	66
Rajah 4.16: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Pematuhan Keselamatan	67
Rajah 4.17: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Peraturan dan Penyertaan Keselamatan	67
Rajah 4.18: Normal Q-Q bagi Pembolehubah Pengetahuan Keselamatan	68
Rajah 4.19: Peranan Pengetahuan Keselamatan sebagai pengantara (mediator) antara Amalan Pengurusan Keselamatan dan Prestasi Keselamatan	81

SENARAI SINGKATAN PERKATAAN

HSS	Perkhidmatan Sokongan Hospital (Hospital Support Services)
KKP	Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
CLS	Perkhidmatan Pencucian
FEMS	Perkhidmatan Penyenggaraan Kejuruteraan Fasiliti
LLS	Perkhidmatan Pengurusan Pendobian dan Linen (LLS),
BEMS	Perkhidmatan Penyenggaraan Kejuruteraan Biomedikal
CWMS	Perkhidmatan Pengurusan Sisa Klinikal
SKKP	Sistem Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
JKKP	Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
SPSS	Statistical Package for Social Sciences
PPE	Peralatan Perlindungan Peribadi
SOP	Operasi Prosedur Standard
VIF	<i>Variance Inflated Factor</i>

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan

Bab ini akan membincangkan tentang latar belakang kajian, pernyataan masalah, objektif kajian, persoalan kajian, kepentingan kajian, skop kajian dan definisi istilah yang digunakan dalam kajian ini.

1.1 Pendahuluan

Di Malaysia, peranan keselamatan dan kesihatan pekerjaan sebenarnya telah bermula sejak akhir abad ke-19 lagi, iaitu kira kira 120 tahun yang lepas. Ia bermula daripada dengan keselamatan dandang (dandang stim) diikuti dengan keselamatan jentera (era pertanian). Apabila negara beralih kepada industri, wujudnya keselamatan dan kesihatan bagi pekerja industri dan kini meliputi semua bidang pekerjaan. Menurut Geotsch (2015), pelbagai risiko dan bahaya (hazard) terdedah kepada pekerja seperti bahaya bunyi bising, bahaya mekanikal atau bahaya jatuh terutama didaalam industri pembinaan, perkilangan dan lain-lain.

Kini majikan di Malaysia mula mengambil berat isu keselamatan dan kesihatan pekerjaan kerana isu ini akan menyumbang kepada kenaikan kos dan juga menyebabkan kerugian dari segi tenaga kerja mahir. Di Malaysia pekerjaan sektor '3D' (*Dirty-Dangerous-Difficult*) adalah pekerjaan yang di kategorikan berisiko tinggi yang memerlukan pekerja mahir dalam melaksanakannya. Pekerjaan didalam sektor ini mendedahkan pekerja kepada bahaya disebabkan oleh pekerjaan, bahaya kepada bencana alam dan pelbagai lagi. Usaha ini lebih bermakna jika pihak majikan dapat

RUJUKAN

- Ab. Aziz Yusof & Intan Osman (2002). *Pengurusan Sumber Manusia: Konsep, Isu dan Perlaksanaan*. Petaling Jaya: Printice Hall.
- Blenkharn JI, Odd C. *Sharps injuries in healthcare waste handlers*. *Ann Occup Hyg*. 2008;52(4):281–6.
- Boughaba, A., Hassane, C. dan Roukia, O. 2014. Safety culture assessment in petrochemical industry: A comparative study of two Algerian plants. *Safety and Health at Work* 5(2): 60-65.
- Chong, H.C., Ramayah, T. dan Chandrakantan, S. 2018. The relationship between critical success factors, internal control and safety performance in the Malaysian manufacturing sector. *Safety Science* 104: 179-188.
- Christian, M. S., Wallance, J. C., Bradley, J. C., & Burke, M. J. (2009). Workplace safety: A meta-analysis of the roles of person and situation factors. *Journal of Applied Psychology*, 94(5), 1103-1127
- Cohen, A., Smith, M. & Anger, W. 1979. Self-protective measures against workplace hazards. *Journal of Safety Research* 11: 121-131.
- Cooper, D. (2006). The Impact of Management's Commitment on Employee Behavior: A Field Study. 7th Professional Development Conference & Exhibition, 1(317), 1–8.

- Cooper, M. D. & Philips, R. A. 2004. Exploratory analysis of the safety climate and safety behaviour relationship. *Journal of Safety Research* 35(5): 497-512.
- Cox, S. J., & Cheyne, A. J. T.(2000). Assessing safety culture in offshore environments. *Safety Science*, 34(1), 111–129. [http://doi.org/10.1016/S0925-7535\(00\)00009-6](http://doi.org/10.1016/S0925-7535(00)00009-6)
- Coyle, I. R., Sleeman, S. D., & Adams, N. (1995). Safety Climate. *Journal of Safety Research*. [http://doi.org/10.1016/0022-4375\(95\)00020-Q](http://doi.org/10.1016/0022-4375(95)00020-Q)
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Davies, V. J. & Tomasin, K. 1996. *Construction Safety Handbook*. London: Thomas Telford Publishing, Thomas Telford Services Ltd
- DeArmond, S., Smith, A.E., Wilson, C.L., Chen, P.Y. dan Cigularov, K.P. 2011. Individual safety performance in the construction industry: Development and validation of two short scales. *Accident Analysis and Prevention* 43: 948-954.
- Dedobbeleer, N. & Beland, F. 1998. Is risk perception one of the dimensions of safety climate? In *Occupational Injury: Risk Prevention and Intervention*, edited by A. Freyer & A. Williamson, 73-81. London: Taylor and Francis.
- DINDAR I, ISSEVER H, OZEN M, *Jurnal Forum Kejururawatan*, 7 (2004) 59.

Glendon, A.I. & McKenna, E.F. 1995. *Human Safety and Risk Management*. London: Chapman Hall.

Glendon, I. (2001). Safety climate factors, group differences and safety behavior in road construction. *Safety Science*, 39 (2001) (February), 157–188.
[http://doi.org/10.1016/S0925-7535\(01\)00006-6](http://doi.org/10.1016/S0925-7535(01)00006-6)

Goetsh, D.L. 2008. *Occupational Safety and Health for Technologist Engineers and Managers*. 6th edition. New Jersey: Pearson Prentice Hall

Guo, B. H. W., Yiu, T. W., & González, V. A. (2016). Predicting safety behavior in the construction industry: Development and test of an integrative model. *Safety Science*, 84, 1–11. <http://doi.org/10.1016/j.ssci.2015.11.020>

Griffin, M.A. & Neal, A. (2006). Perceptions of safety at work: a framework for linking safety climate to safety performance, knowledge, and motivation. *Journal of Occupational Health and Psychology* 5(3): 347-358.

Hagan, P.E., Montgomery, J.F., O'Reilly, J.T. (2001). *Accident Prevention Manual for Business and Industry*, 12th ed. NSC, Illinois, USA.

Kaman, R. binti. (2014). Pengaruh Kepimpinan Pengetua dan Amalan Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM) Terhadap Kepuasan Kerja Serta Komitmen Guru (Tesis PhD tidak diterbitkan) Universiti Utara Malaysia

- Kasim, H., Che Hassan, C. R., Hamid, M. D., Emami, S. D., & Danaee, M. (2018). Determination of factors affecting safety practices in Malaysian radiation facilities. *Safety Science*, 104, 70–80. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.12.031>
- Keffane, S. dan Delhomme, P. 2013. *Assessing the Mediating Role of Communication in Safety Management and Performance for Road Safety Practices: French Organizations Model*. Proceedings Book, 26.
- Kelloway, E. K. & Francis, L. 2008. *Management of Occupational Health & Safety*. Edisi Ke-4. Ontario: NelsonEducation ltd.
- Khamis Mansor (2013). Hubungan di antara amalan pengurusan keselamatan dengan gelagat selamat: Satu kajian di kalangan pekerja-pekerja Felda di Wisma Felda, Kuala Lumpur. Universiti Utara Malaysia
- Kothari, C. R. (2004) *Research Methodology: Methods and techniques*. *New Age International*
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities, 38, 607–610.
- Mohd Zaidi, M.S., Chandrakantan, S. dan Faridahwati, M.S. 2016. A proposed relationship between organizational safety practices and safety performance in the manufacturing of small and medium enterprises in Malaysia. *Sains Humanika* 8 (4-2): 91-97.

- Mearns, K., Whitaker, S. M. & Flin, R. 2003. Safety climate, safety management practice and safety performance in offshore environments. *Safety Science* 41: 641-680
- Moten, A. R. (1998). A guide to research proposal and report writing. International Islamic Univeristy Malaysia.
- Neal, A. dan Griffin, M.A. 2006. A study of the lagged relationships among safety climate, safety motivation, safety behavior, and accidents at the individual and group levels. *Journal of Applied Psychology* 91 (4): 946-953.
- Neal, A., Griffin, M., & Hart, P. (2000). The impact of organizational climate on safety climate and individual behavior. *Safety Science*, 34(1-3), 99-109.
- Neuman, W.L. (2003). Social research method: qualitative and quantitative approaches. Needham Height : Allyn and Bacon.
- Ngah, K., Akhir, R. M. (1990). Kaedah penyelidikan: panduan mudah kerja luar. *Fajar Bakti*.
- Noraini Idris (2010). Penyelidikan dalam pendidikan. Mc Graw Hill (Malaysia) Sdn. Bhd Lumpur ; Titisan ilham
- Ramlee Ismail, Jamal @ Nordin Yunus & Hariri Kamis (2011). Analisis data dan pentaksiran dengan menggunakan SPSS.

- Schein, E. H. (2010). *Organizational Culture and Leadership* 4th Edition. San Francisco: Jossey-Bass.
- Seo, D. C. 2005. An explicative model of unsafe work behaviour. *Safety Science* 43: 187-211.
- Turner, B. A. 1991. The development of a safety culture. *Chemistry and Industry* 4: 241-243
- Shalini, T., Jafri M.R., Khidzir, Z., Fatin, A.A.R. dan Mohd Izuddin, M.I. 2018. Relationship between safety climate factors and safety performance in chemical industries. *Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Operations Management Bandung, Indonesia, March 6-8.*
- Tucker, S. dan Turner, N. 2015. Sometimes it hurts when supervisors don't listen: the antecedents and consequences of safety voice among young workers. *Journal of Occupational Health Psychology* 20 (1): 72-81.
- Varonen, U., Mattila, M., 2000. The safety climate and its relationship to safety practices, safety of work environment and occupational accidents in eight woodprocessing companies. *Accident Analysis and Prevention* 32, 761–769
- Vaus, D. D. (2002). *Analyzing Social Science Data: 50 Key Problems in Data Analysis* (First ed.). SAGE Publications Ltd.

- Vinodkumar, M. N. & Bhasi, M. 2010. Safety management practices and safety behaviour: Assessing the mediating role of safety knowledge and motivation. *Accident Analysis and Prevention* 42(6): 2082-2093
- Vredenburg, A.G. 2002. Organizational safety: Which management practices are most effective in reducing employee injury rates? *Journal of Safety Research* 33: 259-276.
- Williamson, A. M., Feyer, A., Cairns, D. & Biancotti, D. 1997. The development of a measure to safety climate: The role of safety perceptions and attitudes. *Safety Science* 25: 15-27.
- Xunpeng, S., (2009) have government regulations improves workplace safety? A test of the asynchronous regulatory effects in china's coal industry, 1995-2006. *Journal of Safety Research*, 40 207-213
- Zikmund, W. G. (2012). Basic and Applied Research. *Business Research Methods*. Retrieved from <http://amzn.com/0030350840>
- Zohar, D. 1980. Safety climate in industrial organizations: Theoretical and applied implications. *Journal of Applied Psychology* 65: 96-102.

LAMPIRAN



**UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
06100 UUM SINTOK, KEDAH DARUL AMAN
MALAYSIA
BORANG SOAL SELIDIK**

TAJUK KAJIAN:

**PERANAN PENGETAHUAN KESELAMATAN SEBAGAI MEDIATOR
DALAM HUBUNGAN AMALAN PENGURUSAN KESELAMATAN DENGAN
GELAGAT KESELAMATAN DALAM KALANGAN PEKERJA
PERKHIDMATAN SOKONGAN HOSPITAL KANGAR SEMASA KRISIS
PANDEMIK COVID-19**

Yang Berusaha Datuk / Dato / Datin / Dr / Encik / Puan / Cik

Saya En Mohammad Faizan Bin Zainal Abidin, No Matrik 823287, pelajar Sarjana Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (MScOSH), Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan (SBM) Universiti Utara Malaysia sedang menjalankan satu kajian untuk tesis saya bertajuk "Pengaruh Amalan Pengurusan Keselamatan, Pengetahuan Keselamatan dan Komitmen Keselamatan Terhadap Gelagat Keselamatan Di Kalangan Pekerja Perkhidmatan Sokongan Hospital semasa Krisis Pandemik COVID-19 di Malaysia. Data kajian ini akan melibatkan warga kerja / staf yang sedang berkhidmat dengan Perkhidmatan Sokongan Hospital seperti Edgenta Mediserve.

Mohon kerjasama dan jasa baik Tuan / Puan / Cik untuk melengkapkan soal-selidik yang telah disediakan. Ia tidak akan mengambil masa lebih dari 20 minit dan sumbangan anda akan menyumbang kepada penambahbaikan amalan keselamatan dan kesihatan pekerjaan dalam organisasi Tuan / Puan / Cik dan industri penjagaan kesihatan amnya.

Semua data yang diberikan adalah sulit dan ia akan digunakan untuk kajian akademik sahaja.

Terima kasih di atas kerjasama Tuan / Puan / Cik

Yang benar,

MOHAMMAD FAIZAN BIN ZAINAL ABIDIN,
NO MATRIK 823287
Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan
Universiti Utara Malaysia (UUM)
06010 Sintok,
Kedah Darul Aman.
019-4308041
m_faizan_zainal@oyagsb.uum.edu.my

SEKSYEN A : Maklumat Umum

Arahan: Sila baca dan tandakan pada jawapan yang paling tepat dan tulis informasi mengenai anda di ruangan kosong.

<p>1. Jantina</p> <p><input type="checkbox"/> Lelaki</p> <p><input type="checkbox"/> Perempuan</p>	<p>2. Etnik</p> <p><input type="checkbox"/> Melayu</p> <p><input type="checkbox"/> Cina</p> <p><input type="checkbox"/> India</p> <p><input type="checkbox"/> Lain-lain</p>
<p>3. Status Perkahwinan</p> <p><input type="checkbox"/> Bujang</p> <p><input type="checkbox"/> Berkahwin</p> <p><input type="checkbox"/> Janda</p> <p><input type="checkbox"/> Duda</p>	<p>4. Pendidikan tertinggi</p> <p><input type="checkbox"/> PMR / SPM</p> <p><input type="checkbox"/> Sijil / Diploma</p> <p><input type="checkbox"/> Ijazah</p> <p><input type="checkbox"/> Master / PhD</p>
<p>5. Umur</p> <p><input type="checkbox"/> 19-29 tahun</p> <p><input type="checkbox"/> 30-39 tahun</p> <p><input type="checkbox"/> 40-49 tahun</p> <p><input type="checkbox"/> 50 tahun keatas</p>	<p>6. Kategori Pekerjaan</p> <p><input type="checkbox"/> CLS</p> <p><input type="checkbox"/> BEMS</p> <p><input type="checkbox"/> FEMS</p> <p><input type="checkbox"/> Lain-lain</p>
<p>7. Tempoh Perkhidmatan</p> <p><input type="checkbox"/> 0-5 tahun</p> <p><input type="checkbox"/> 6-10 tahun</p> <p><input type="checkbox"/> 11-15 tahun</p> <p><input type="checkbox"/> 15 tahun keatas</p>	<p>8. Status Pekerjaan sekarang</p> <p><input type="checkbox"/> Sambilan</p> <p><input type="checkbox"/> Kontrak</p> <p><input type="checkbox"/> Tetap</p>

Bahagian B : AMALAN PENGURUSAN KESELAMATAN

Arahan: Sila baca setiap item berikut dan tunjukkan sama ada anda bersetuju atau tidak bersetuju dengan setiap kenyataan. Sila nyatakan pilihan anda dengan menandakan (X) dalam julat yang diberikan.

1	2	3	4	5
Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat Setuju

Item	Kenyataan	1	2	3	4	5
1.	Keselamatan adalah diberi keutamaan yang tinggi oleh pihak pengurusan <i>Safety is a top priority for management</i>					
2.	Isu-isu keselamatan diberikan keutamaan khusus dalam program-program latihan di tempat kerja. <i>Safety issues are given priority in workplace training programs.</i>					
3.	Pengurusan sering menerima pendapat daripada pekerja sebelum membuat keputusan mengenai perkara melibatkan keselamatan. <i>Management often receives opinions from employees before making decisions about safety matters.</i>					
4.	Pihak pengurusan tidak hadir ke mesyuarat keselamatan. <i>The management did not attend the safety meeting</i>					
5.	Terdapat komunikasi terbuka mengenai isu keselamatan di tempat kerja <i>There is open communication about safety issues at work</i>					
6.	Peraturan dan prosedur keselamatan dipatuhi dengan tegas oleh pihak pengurusan. <i>Safety rules and procedures are strictly adhered by management.</i>					
7.	Pihak pengurusan memberi latihan yang komprehensif untuk pekerja-pekerja di dalam isu-isu keselamatan dan kesihatan di tempat kerja. <i>Management provides comprehensive training for employees on workplace safety and health issues.</i>					
8.	Saya merasakan bahawa pihak pengurusan bersedia untuk berkompromi mengenai keselamatan untuk bagi meningkatkan pengeluaran. <i>I feel that the management is willing to compromise on safety to increase production.</i>					
9.	Pekerja baru diberikan latihan secukupnya untuk mempelajari kaedah-kaedah dan prosedur keselamatan. <i>New employees are provided with sufficient training to learn</i>					

	<i>safety rules and procedures.</i>					
10.	Penyelia saya tidak menunjukkan minat dalam keselamatan pekerja. <i>My supervisor shows no interest in employee safety.</i>					
11.	Penyelia saya sentiasa cuba untuk menguatkuasakan prosedur kerja yang selamat. <i>My supervisor is always trying to enforce safe work procedures.</i>					
12.	Saya tidak cukup terlatih untuk bertindak balas terhadap situasi kecemasan di tempat kerja saya. <i>I am not trained enough to respond to emergency situations at my workplace.</i>					
13.	Pekerja tidak ikhlas mengambil bahagian dalam aktiviti mengenalpasti masalah keselamatan. <i>Workers do not take part in activities that identify safety issues.</i>					
14.	Pengurusan menggalakkan pekerjanya menghadiri program latihan keselamatan. <i>Management encourages its employees to attend safety training programs.</i>					
15.	Pengurusan memberi perhatian yang sama penting diantara keselamatan dan pengeluaran. <i>Management emphasizes the importance of safety and production.</i>					
16.	Dalam sambutan minggu keselamatan jabatan serta aktiviti-aktiviti promosi keselamatan yang dianjurkan oleh pihak pengurusan adalah sangat berkesan dalam mewujudkan kesedaran keselamatan di kalangan pekerja. <i>In conjunction with the department's safety week as well as safety promotion activities organized by management, it is very effective in creating safety awareness among employees.</i>					
17.	Latihan keselamatan yang diberikan kepada saya adalah mencukupi untuk membolehkan saya menilai tahap hazard (risiko) di tempat kerja. <i>The safety training provided to me was sufficient to enable me to assess the hazard (risk) at work.</i>					
18.	Tindakan pembetulan sentiasa diambil oleh pihak majikan apabila dimaklumkan mengenai amalan yang tidak selamat di tempat kerja. <i>Corrective action is always taken by employers when notified of unsafe work practices.</i>					
19.	Sasaran dan matlamat prestasi keselamatan dalam organisasi saya adalah tidak jelas kepada pekerja. <i>The goals of safety performance within my organization are</i>					

	<i>unclear to the employees.</i>						
20.	Organisasi saya mempunyai jawatankuasa keselamatan yang terdiri daripada wakil-wakil pengurusan dan pekerja. <i>My organization has a safety committee consisting of management representatives and employees.</i>						
21.	Apabila terdapat kemalangan nyaris (near-miss accident) yang dilaporkan, pihak pengurusan bertindak dengan cepat untuk menyelesaikan masalah tersebut. <i>When a near-miss accident is reported, management responds quickly to the problem.</i>						
22.	Prosedur dan amalan keselamatan dalam organisasi ini adalah sangat berguna dan berkesan. <i>Security procedures and practices in this organization are very useful and effective.</i>						
23.	Kemudahan yang disediakan oleh Jawatankuasa Keselamatan tidak mencukupi untuk memenuhi keperluan organisasi. <i>Facilities provided by the Safety Committee are not sufficient to meet the needs of the organization.</i>						
24.	Terdapat peluang yang mencukupi untuk membincangkan isu keselamatan dalam mesyuarat. <i>There is ample opportunity to discuss security issues in meetings.</i>						
25.	Pengurusan berunding dengan pekerja secara berkala tentang isu-isu keselamatan dan kesihatan di tempat kerja. <i>Management consults with employees regularly on workplace safety and health issues.</i>						
26.	Di tempat kerja saya tidak mempunyai sistem laporan hazard (risiko) dimana pekerja boleh memberi maklumat awal sebelum berlaku kemalangan. <i>At my workplace I do not have a hazard (risk) reporting system whereby workers can provide information prior to an accident.</i>						
27.	Pengurusan mengamalkan dasar pintu terbuka mengenai isu-isu keselamatan. <i>Management adopts an open door policy on security issues.</i>						
28.	Pematuhan undang-undang dan prosedur keselamatan dalam organisasi saya adalah mencukupi untuk menghalang berlakunya kemalangan. <i>Compliance with the laws and procedures of safety in my organization is sufficient to prevent accidents.</i>						
29.	Pihak pengurusan menggalakkan penglibatan pekerja dalam hal-hal yang berkaitan dengan keselamatan. <i>Management encourages employee engagement in matters</i>						

	<i>related to safety.</i>					
30.	<p>Didalam organisasi, pengendalian keselamatan (safety conduct) di anggap sebagai faktor positif untuk peluang kenaikan jawatan (job promotion).</p> <p><i>In organizations, safety conduct is considered a positive factor in job promotion opportunities.</i></p>					
31.	<p>Pihak pengurusan menyediakan alat perlindungan peribadi yang mencukupi untuk pekerja.</p> <p><i>Management provides adequate personal protective equipment for employees</i></p>					
32.	<p>Penyelia saya akan merasa tidak berpuas hati dan marah apabila terdapat pekerja mengadu keadaan yang tidak selamat di dalam jabatan.</p> <p><i>My supervisor will feel dissatisfied and angry when an employee complains of insecurity within the department.</i></p>					
33.	<p>Organisasi saya menganugerahkan kepada sesiapa yang melaporkan tentang keselamatan hazard (penghargaan, wang dll, penghargaan di surat khabar) <i>My organization grants to anyone who reports on hazard safety (awards, money etc, newspaper awards)</i></p>					
34.	<p>Pemeriksaan keselamatan dijalankan secara berkala di jabatan saya.</p> <p><i>Regular safety checks are carried out at my department.</i></p>					
35.	<p>Wujudnya persaingan sihat antara pekerja dalam mengenal pasti dan melaporkan tingkah laku dan keadaan yang tidak selamat.</p> <p><i>There is a healthy competition between workers in identifying and reporting unsafe behaviors and situations.</i></p>					

Bahagian C : PENGETAHUAN KESELAMATAN

Arahan: Sila baca setiap item berikut dan tunjukkan sama ada anda bersetuju atau tidak bersetuju dengan setiap kenyataan. Sila nyatakan pilihan anda dengan menandakan (X) dalam julat yang diberikan.

1	2	3	4	5
Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat Setuju

No	Item	1	2	3	4	5
1	Saya tahu bagaimana menjalankan tugas dengan cara yang selamat. <i>I know how to run errands safely.</i>					
2	Saya tahu apakah bahaya yang berkaitan dengan pekerjaan saya dan langkah berjaga-jaga yang perlu diambil ketika melakukan tugas saya. <i>I know the dangers associated with my job and the precautions to take when doing my job.</i>					
3	Saya tahu menggunakan kelengkapan keselamatan dan cara kerja yang betul. <i>I know how to use safety equipment and how to work properly.</i>					
4	Saya tidak tahu apa yang perlu dibuat dan kepada siapa untuk melaporkan jika terdapat kemungkinan bahaya di tempat kerja saya. <i>I do not know what to do and who to report if there is a potential danger in my workplace.</i>					
5	Saya tahu bagaimana untuk mengekalkan atau memperbaiki keselamatan dan kesihatan di tempat kerja. <i>I know how to maintain or improve safety and health at work.</i>					
6	Saya tahu bagaimana untuk mengurangkan risiko kemalangan dan kecederaan di tempat kerja. <i>I know how to reduce the risk of accidents and injuries at work.</i>					

Bahagian D : PEMATUHAN KESELAMATAN

Arahan: Sila baca setiap item berikut dan tunjukkan sama ada anda bersetuju atau tidak bersetuju dengan setiap kenyataan. Sila nyatakan pilihan anda dengan menandakan (X) dalam julat yang diberikan..

1	2	3	4	5
Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat Setuju

No	Item	1	2	3	4	5
1	Ianya tidaklah praktikal untuk mematuhi semua peraturan keselamatan dan aturan semasa melakukan kerja. <i>It is not practical to obey all safety rules and regulations when doing work.</i>					
2	Saya menggunakan semua kelengkapan keselamatan dalam melakukan kerja. <i>I use all the safety equipment in my work.</i>					
3	Kadang-kala disebabkan sudah terbiasa dengan sesuatu kerja, saya mengabaikan aturan keselamatan kerja. <i>Sometimes due to something already familiar with the work, I ignore safety rules.</i>					
4	Saya melakukan kesemua kerja saya dalam keadaan yang selamat. <i>I do all my work in a safe manner.</i>					
5	Kadang-kala kerana kekurangan masa , saya mengabaikan aturan keselamatan kerja <i>Sometimes due to lack of time, I ignore work safety rules</i>					
6	Saya mematuhi kesemua peraturan keselamatan dan aturan semasa melakukan kerja. <i>I comply with all safety regulations and rules while doing the work.</i>					
7	Saya memastikan keselamatan pada tahap tertinggi semasa melakukan kerja. <i>I make sure safety is at the highest level when doing work.</i>					

Bahagian E: PENYERTAAN KESELAMATAN

Arahan: Sila baca setiap item berikut dan tunjukkan sama ada anda bersetuju atau tidak bersetuju dengan setiap kenyataan. Sila nyatakan pilihan anda dengan menandakan (X) dalam julat yang diberikan.

1	2	3	4	5
Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat Setuju

No	Item	1	2	3	4	5
1	Saya menggalakkan rakan sekerja untuk bekerja dengan selamat. <i>I encourage my colleagues to work safely.</i>					
2	Saya membantu rakan sekerja apabila mereka bekerja dibawah risiko atau keadaan yang merbahaya. <i>I help a colleague when they work under risk or dangerous situation.</i>					
3	Saya secara sukarela melakukan kerja dan tugas yang dapat membantu memperbaiki keselamatan di tempat kerja. <i>I volunteered to do the work and tasks that can help improve safety in the workplace.</i>					
4	Saya sering mengajukan persoalan kepada pihak pengurusan jika terdapat perkara yang berkaitan dengan keselamatan di organisasi saya. <i>I often ask questions to the management if there are matters relating to safety in my organization.</i>					
5	Saya memberikan usaha yang lebih untuk memperbaiki keselamatan di tempat kerja. <i>I give more effort to improve safety in the workplace.</i>					